

kleine vliegers 1

Charles Sotich, een Amerikaanse expert in kleine vliegers, bezocht in de afgelopen zomer het Scheveningse vliegerfeest. Voor ons was dit een goede gelegenheid, hem uit te nodigen voor een klein gezelschap belangstellenden een demonstratie van zijn kunnen te geven. Jan Fischer uit Vogelenzang was er bij en we plaatsen hier zijn vertaling van één van Charlie's publicaties.

KLEINE VLEGERS I

De cocktail (servet) vlieger.

door Charles A. Sotich (Chicago, V.S.)
Bron: The journal of the American Kitefliers Association, mei 1990.

Introductie

Kleine vliegers, vooral die welke goed vliegen, zijn leuk om te zien. Niet iedereen heeft vliegertjes van een paar centimeter. Vliegertjes met een grootte van 3 tot 10 cm kunnen gemaakt worden van cocktail servetjes. Ze zijn nogal licht en vliegen stabiel wanneer er een staart aan zit.

Het cocktail vliegertje is in 1989 ontstaan nadat enkele vliegeraars LeRoy Hoover en mij naar een verjaardagspartij meenamen in het Show Biz Pizza Place. Er waren daar servetjes met een grappige gorilla erop; goed voor op een vliegertje. Pat Daly bezorgde mij verschillende servetjes en een paar dagen later had ik van een servetje een vliegertje gemaakt.

Het was eenvoudig; snij het zeil uit het servetje en lijm bamboe stokjes op de achterkant, maak de vliegerlijn en een staart vast en het was klaar om te vliegen. Het toempunt moest ik wat bijstellen, maar het vloog redelijk goed. Sinds dat eerste vliegertje, heb ik vele verschillende andere vliegers gemaakt qua maten, vorm en materialen. Soms moet ik het toempunt bijstellen, de staart veranderen of de V-stelling om het goed vliegend te krijgen, maar dat geldt ook voor grotere vliegers.

Het zeil

Papieren servetten en cocktail servetjes in het bijzonder zijn verkrijgbaar in een groot aantal patronen en kleuren. Er zijn speciale patroontjes voor verjaardagen, huwelijken en andere speciale gelegenheden. Je bepaalt zelf het type vlieger dat je maakt en het is afhankelijk van het patroon op het servet welke je kiest. De Eddy, Diamant, Edo, Hata en Schild (aangepaste Eddy) zijn de vormen, die gebruikt worden

maar je kan ook zelf ontwerpen bedenken.

De bouw volgorde

Snij het servet uit op de manier zoals jij het 't beste vindt. Ik gebruik het liefst een transparante plastic mal in de vorm van de vlieger, zodat ik kan zien hoe ik de mal centreer op het servet. Ik gebruik een scheermes om het servet langs de mal uit te snijden. Dan verwijder ik de extra lagen van het servet. Er zijn mensen, die de buitenkant van de vlieger met een stift langs de mal omlijnen en het servet daarna met een schaar uit knippen buiten de getrokken lijnen.

Ik teken de lijnen op het servet, nadat ik het met het scheermes heb uitgesneden.

Vouw het servet langs de verticale as. Dit maakt het makkelijk om het vertikale stokje vast te plakken. Het geeft ook V-stelling aan de vlieger wat de stabiliteit ten goede komt.

Stokjes

Ofschoon bamboe een van de beste materialen voor de stokjes is, is het voor de meeste mensen moeilijk om het in de goede maat te splijten. Je hebt een bamboestokje met ongeveer een diameter van 1 millimeter nodig, maar voor een hele kleine vlieger (kleiner dan 5 cm) is dit veel te dik. Voor sommige vliegers, die een vertikaal stokje van ongeveer 10 cm of langer nodig hebben, is bamboe het beste materiaal. Er is echter nog een materiaal wat goed te verwerken is: vislijn.

Enige jaren geleden stelde Valerie Govig voor om nylon haren van een kwast te gebruiken als stokjes. Het is verkrijgbaar in een groot aantal diameters. Nylon vislijn echter, is per klos in allerlei verschillende diktes voor een redelijke prijs te koop. Een klos bevat genoeg lijn voor duizenden vliegertjes. Vislijn heeft echter één nadeel: als de lijn van de klos afkomt, blijft het krullen.

We stuiten nu op twee problemen: (1) Welke maat lijn gebruik je, en (2) hoe haal je de krullen uit de lijn. De dikte van de lijn hangt af van de maat van de vlieger en de windsterkte waarin je wilt vliegen. De meeste kleine servetvliegers vliegen niet bij een windsterkte boven de 12 tot 16 km/uur.

Onderstaande tabel geeft enkele stok(jes)maten om je eerste experimenten mee uit te voeren. Wanneer je vindt, dat de eerste maat die je probeert te zwak is, dan lijm je er nog ééntje bij.